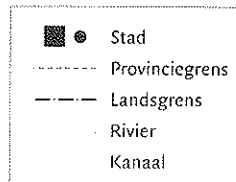

1 De kaart van Nederland

In **de atlas** staan allerlei kaarten. Deze worden gemaakt van luchtfoto's.

In **de legenda** zie je wat de tekens op een kaart betekenen.

Het register staat achter in de atlas. Je kunt er de plaatsen in opzoeken. Erachter staat dan **een kaartvak** (bijvoorbeeld B2).

Nederland heeft 12 **provincies**. Op de kaart in de atlas heeft elke provincie een andere kleur.

Onder de naam van elke provincie-hoofdstad staat één streep. Onder Amsterdam (onze hoofdstad) staan twee strepen.

In elke hoofdstad van een provincie staat een **provincie-huis**. Daar werkt het bestuur van de provincie. Deze mensen zorgen voor de wegen, de dijken en de bossen.

2 Amsterdam

De hoofdstad van Nederland is: Amsterdam.

In het jaar 1200 stonden er wat huizen bij een dam in de rivier de Amstel.

Later maakte de mensen om Amsterdam **een gracht**.

Als de stad groeide en er nieuwe huizen moesten komen, groeven ze weer een nieuwe gracht eromheen.

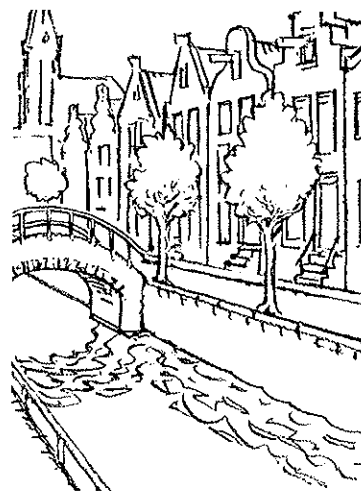
Na 1600 werd Amsterdam steeds groter. Rijke kooplieden woonden in **grote grachtenhuizen**. Kleine, goedkope huizen stonden in de wijk **de Jordaan**.

Vanaf 1900 kwamen er **fabrieken** in Amsterdam.

Vanaf 1965 werden in **de Bijlmermeer** hoge flats gebouwd.

Amsterdam was vroeger een belangrijke stad voor **de handel**. De stad lag toen aan de Zuiderzee. Toen de Afsluitdijk werd gebouwd, veranderde de Zuiderzee in het IJsselmeer.

In Amsterdam komen veel toeristen, vooral naar de **musea**.

3 Van hier naar daar

Er zijn veel **soorten verkeer**:

- 1 De **treinen** op de **Betuwe-lijn** vervoeren **goederen** van Rotterdam naar Duitsland. Dat heet: **goederen-vervoer**.
De **HSL** (de Hoge SnelheidsLijn) vervoert **mensen** van Amsterdam naar Parijs. Dat noem je: **personen-vervoer**.
- 2 Elke dag rijden veel mensen in **de auto**.
Waar veel snelwegen bij elkaar komen, is een **knelpunt**. Daar zijn vaak **files**.
- 3 Schiphol is de grootste **luchthaven** van Nederland. Er landen en stijgen veel **vliegtuigen** en **helikopters**.
- 4 Een groot **zeeschip** vervoert veel goederen of mensen.
Over een rivier of kanaal varen schepen van **de binnenvaart**.
- 5 Er is ook nog ander verkeer: internet, telefoon en tv. Samen noem je dit: **data-verkeer**. Het meeste data-verkeer gaat door kabels en snoeren. Soms gaat data ook gewoon door de lucht. Denk maar aan e-mail of een sms-je op je mobiele telefoon.

